

Theme: The downfall of the seafaring economy

1. Rashi to Yeshayah 23:2

התאבלו ושבו דומים יושבי אי הים. למה? סוחר יצידון עוברי ימים היו רגלים למלאותך כל סחורה, עכשיו כשתפול צור תפול צידון עמה...
Mourn and sit silently, dwellers of the islands of the sea. Why? The merchants of Sidon, who regularly filled you with merchandise, now when Tyre falls, Sidon will fall with her...

2. Malbim to Yeshayah 23:2-4

דמו. צידון היתה סמוכה אל צור, ובעת שלות צור לא היתה נחשבת לכלום, ואחר מפלתה הוסב כל המסחר אל צידון ונתעשרה מאד, עד שנחרבה אח"כ גם היא ע"י נבוכדנצר. ומצייר כי צידון מתאבלת על צור, כי היה לאנשי צידון אז היזק רב... והנביא אומר להם, "דמו אתם ישבי אי, למה תבכו על חורבן צור? בפרטות אתה סחר צידון למה תבכה? הלא מעתה עבר ים ימלאוך בסחורה, כי יסוב המסחר אליך וחסרונך בצור יתמלא עתה כפלים..."

בושי צידון. אבל ישוב המליץ מדבריו, אומר "אל תדמי", לחנם התחלת לשמוח על מפלת צור ועל שהוסב מסחרה אליך, בושי על שמחתך זאת, כי זה גרם גם חורבןך, וע"י הצלחתך עתה בא האויב גם להחריבך:

"Be silent" - Sidon was near Tyre, and when Tyre was at peace it was considered insignificant. After [Tyre's] fall, all of the trade went to Sidon and she became very wealthy, until she was also destroyed, via Nevuchadnezzar. And it pictures Sidon grieving for Tyre, for Sidon suffered great harm then... And the prophet tells them, "Be silent, dwellers of the islands; why do you cry for the destruction of Tyre? Especially you, merchant of Sidon, why do you cry? Now those who are by the sea will fill you with merchandise, for trade will turn to you, and that which you have lost from Tyre will now be filled doubly."...

"Be ashamed, Sidon" – But then the speaker retracts his words, saying, "Don't be silent." For naught you began to rejoice at the fall of Tyre and at the way her trade turned to you. "Be ashamed" at this joy of yours, for this caused your ruin as well. Due to your success, the enemy will now come to destroy you as well.

3. Faith in commercial success Yoel 4:4-8, Yechezkel 26:2, Yechezkel 28:5

4. Rashi to Yeshayah 23:15

ונשכחת כזונה ששכחה אוהביה, אף היא תשכח מאין סוחרים ותגרים פונים אליה לפי שתהיה חריבה:

You will be forgotten, like a *zonah* forgotten by her lovers. So she will be forgotten, with no merchants turning to her, for she will be in ruins.

5. Ibn Ezra to Yeshayah 23:16

כי הזונה הנשכחה תסובב העיר והיא מנגנת אולי תזכר, וכן צור תשלח ספרים אל כל סביבותיה אולי יבאו הסוחרים אליה כאשר בראשונה:
For the *zonah* who is forgotten will circulate in the city, playing music, perhaps she will be remembered. And so Tyre will send letters all about her, perhaps merchants will come to her as they once did.

6. Abarbanel to Yeshayah 23:18

ושלהיות צור וירושלם מאויבי סנחריב, היו אוהבים זה לזה, והיתה שולחת סחורה ומתנות אל בית ד'.

Since Tyre and Jerusalem are among the foes of Sancherev, they loved each other, and [Tyre] sent merchandise and gifts to the House of Gd.

7. Ibn Ezra to Yeshayah 23:18

ליושבים לפני ד', הם גלות ירושלם בשובם בימי כורש

To those who sit before Gd – the exile of Jerusalem, returning in the time of Cyrus

8. Rashi to Yeshayah 23:18

עתידים צדיקים לבוז אותה כשיבא מלך המשיח:

The righteous will despoil her, when Mashiach comes.

Questions for Review

- When was Tyre our ally? When were they our enemies?
- Amos 1:9-10, Yoel 4:4-8 and Yechezkel (26-28) also spoke of Tyre's downfall. How do their descriptions of Tyre's sin influence commentators here?
- When is the foreseen downfall of Tyre supposed to take place, according to most commentators and according to Abarbanel?
- What is the point of the envelope structure in 23:1-14?
- The theme is the downfall of those who had been financially successful. But when and how will their product return, and be turned to the service of Gd?

Chapters 13-23

13-14	Babylon	14b	Philistines
15-16	Moav	17-18	Aram and Yisrael
19-20	Egypt	21	Babylon, Dumah/Edom, Yishmael
22	Yehudah and Shevna	23	Tyre

Chapter 24

9. Questions for preparation

Which "land" is destroyed in 24:1-15, and when does this devastation take place?

Is this about the destruction of Jews, or non-Jews? Do you see evidence in 24:4, 24:5 and 24:13?

What is the message of the emphasis on wine and song in 24:7-11?

What do you make of the "song" in 24:16-17? And who is hearing it?

Who is "the host of heaven" in 24:21, and why is Gd punishing them?

10. Outline

24:1-3	The land is utterly destroyed; your great social status won't protect you
24:4-12	Specifics of the destruction, and the end of joy
24:13-15	Only a few will remain – but then there will be a call to honour Gd
24:16-20	A song from the ends of the earth – followed by fleeing?
24:21-23	Some kind of eschatological vision

11. Views of Chapter 24

	<u>The Future of the Jews</u> Rashi	<u>Jews, Now and Later</u> Malbim	<u>A Messianic Time</u> Radak/Abarbanel
24:1-12	Fall to unspecified foes, due to sin	The Ten Tribes fall to Assyria	The world falls to Mashiach
24:13-15	Jews in exile survive	Judea and exiles survive	Some non-Jews remain
24:16-20	A song of suffering, redemption	Songs of Chizkiyah and the down-and-up future of the Jews	News of Redemption, or Songs of Resurrection
24:21-23	Punishment for idolaters	War on Jerusalem, Judgment	Righteousness reigns

12. Rashi to Yeshayah 24:1

הרי נבואה זו פורענות לישראל לפי שניבא להם נחמה זו והם עתידים לראות לפנייה צרה רבה.

13. Rashi to Yeshayah 24:16

ת"י מבית מקדשא שהוא בסוף א"י במזרחה... ואני אומר לפי פשוטו שמענו מאחורי הפרגוד שעתידין להעלות זמירות מכנף הארץ ומה הן הזמירות צבי לצדיק עתיד להיות מצבות קומה לצדיקים:

14. Malbim to Yeshayah 24:5

מסב חזיונו על חורבן האדמה בחטא ישראל, שהיא האלה הכתובה בפרשת נצבים שאומר שם "ורבצה בו כל האלה הכתובה בספר הזה", ... הדתות הם שלש: טבעית, נימוסית, אלקית.

- הדת הטבעית היא המרחקת העול ומקרבת הישר באופן שיתקיימו חברת האנשים, וישמרו מן הרציחה והחמס וכדומה.
- הדת הנימוסית היא מה שתסודר מחכם או מחכמים לפי הזמן והמקום להרחיק המגונה ולקרב הנאה....
- והדת האלקית תסודר מהש"ת ע"י נביא להישיר האנשים אל ההצלחה האמתית ואושר הנפש...

15. Malbim to Yeshayah 24:13

התחיל לספר הישועה והנס שיהיה לחזקיה. אומר עת שכה יהיו ישראל דומים בקרב הארץ, היינו בארץ ישראל, ובתוך העמים, הוא בארץ גלותם:

16. Malbim to Yeshayah 24:16

גם שמענו זמירות צבי ופאר אשר יזמרו לחזקיה הצדיק שבזכותו נהיתה התשועה הזאת: ואמר רזי לי. מספר איך נתגלו לו עוד סודות הרבה והודיעו לו כי גם תשועה זו לא תהיה תשועת עולמים ואיך יעברו עוד על ראשי עם קדש כמה צרות...

17. Malbim to Yeshayah 24:23

והפרה. אז לא יתנו עוד אלקות ופאר לחמה ולבנה, כי יכירו שד' הוא הסבה הראשונה והוא השופע הראשון והאחרון, הוא המשגיח בשמים ממעל ועל הארץ מתחת, יען כי מלך ד' בהר ציון ובירושלים...

18. Radak to Yeshayah 24:5

"כי עברו תורות" על השעבוד ששעבדו בישראל יותר מדאי... "הפרו ברית עולם" - כמו שאמר באדום "ולא זכר ברית אחים", וכן עמון ומואב וישמעאל אחים היו לישראל...

19. Abarbanel to Yeshayah 24

הנה הפסוקים האלה כולם אפשר שיפורשו ג"כ על חרבן האומות, כל שכן באומרו בסוף הפרשה "המה ישאו קולם ירונו בגאון ד' צהלו מים על כן באורים כבוד ד' באיי הים וגו', "ולא יוכל לפרש זה על השבטים, כי אינם באיי הים! והנה מצינו פסוקים אחרים דומים לאלו בפרשת "מכנף הארץ"... וכמו שהמפרשים עצמם לא פירשו הפסוקים האלה על עשרת השבטים, כי אם על האומות בכלל, כן ראוי שתפורש הנבואה כולה בהם גם כן, וכמו שיתבאר בפסוקים....
מה שזכרתי מהשפלת צור בנבואה הנזכר, הנה הוא דבר מועט בערך מה שיהיה אחר כך...
שלשלוש סבות נתחייבו בני העולם בעונש הזה, האחת לפי שלא היתה אחת מהם שומרת את תורתה ונמוסיה בענין המשפט והיושר כראוי, וזה "עברו תורות", והסבה השנית היא ש"חלפו חוק" שהוא חק שבע מצות בני נח הכוללים לכל אדם, והסבה השלישית לפי שהפרו "ברית עולם" והוא שהעולם כולו נברא כדי שהמין האנושי יכיר את בוראו ויעבדהו...

20. Radak to Yeshayah 24:16

מרחוק באה לנו השמועה והבשורה הזאת. ואמר "שמענו" כי גם הנביאים שהיו בימיו נבאו על עתידה זו כמו שכתוב בנבואתם:
צבי לצדיק - פי' "צבי" חפץ ופאר... כלומר אלו הזמירות ששמענו למי הם? לצדיק, כי הצדיק ראוי לשמוח בהם והם לו לזמירות...
ואמר רזי לי רזי לי - כאלו אמר הנביא כשראיתי זה הפורענות העתידה לבא בישראל בימי הגאולה שיצרפו ולא ישארו אלא הצדיקים:
רזי לי - כלומר רזון לי, כאלו אמר משמן בשרי ירזה על זה. ואוי לי על זה.

21. Abarbanel to Yeshayah 24:16

"מכנף הארץ זמירות שמענו" הוא מאמר האומות שזכר למעלה, וכבר ידעת ששם "כנף" יאמר על הסתר... ויהיה אם כן מאמרם "מסתר הארץ ומתחת הקרקע", רוצה לומר מאותם המתים שיקומו בתחייה זמירות שמענו שהם אומרים "צבי", כי אותם אשר יקומו יגידו לבני אדם "אך פרי לצדיק" ישראל, ואמונתו ותורתו אמת. ולכן תאמר כל אומה אחרי שהדבר כן, וכי שקר נחלו אבותינו, ושעליו נידונים בעונשים נמרצים בעולם הנשמות כדברי המתים, אם כן רזי לי רזי לי רזי לי, ורזי לי הוא מענין כחישות ודלות, ויתנו הסבה על האוי והרזון שלהם, באומרם בוגדים בגדו, והוא כנגד הנביאים שהיו להם שהטעו אותם באמונתם הכוזבת והכמיהם הבאים אחריהם שבפיהם ירצו סלה, וזהו ובגד בוגדים בגדו.

22. Abarbanel to Yeshayah 24:23

והמשיל ענין המתים בתחייה בשובם בגופותיהם ובמומיהם כאשר היו, לאסירים שהיו בכור ובמסגר, כאלו לא היו מתים כי אם אסורים ומסוגרים תחת הארץ במסגר, ושיצאו משם במצות השופט שצוה לאוסרם... ולפי שכמו שזכרתי מפני תחיית המתים תוסר עבודת אלהים אחרים מבני אדם, לכן אמר "והפרה הלבנה ובושה החמה", רוצה לומר שלא יעבוד אדם עוד ללבנה ולחמה, או רמז בלבנה אומת הישמעאלים הנמשכים אחריה, והחמה רמז לאומת הנוצרים שמונין לה והחמה מושלת עליהם, והענין ששני האומות האלה הכוללים היום רוב ישוב בני אדם, כולם יבושו...